

NÅR LYNET SLÅR NED I HJERNEN

Epilepsi er som et lynnedslag i hjernen, der fremkalder anfald. Men de psykiske problemer er værre end kramperne. Fx har hver tredje voksne med epilepsi haft depression, ligesom børn også plages af store psykosociale problemer

Brian Andersen har haft epilepsi siden fødslen, og hans skolegang var præget af indlærings- og hukommelsesvanskeligheder. I dag er han helt anfaldsfri ved hjælp af medicin og har bl.a. taget kørekort. Foto: Tao Lytzen

Epilepsi er en lidelse, der viser sig ved pludselige, gentagne anfald. Anfaldene udløses af pludselige, kraftige impulser i større eller mindre dele af hjernen. Man siger tit, at der er som et lynnedslag eller en kortslutning i hjernen.

TO FORMER FOR ANFALD

Der er mange forskellige former for anfald, men man kan dele dem i to grupper: Den største gruppe er de fokale anfald, hvor anfaldet udspringer fra et afgrænset område i hjernen. Ved den form for anfald er patienten ved bevidsthed under anfaldet, der fx kan komme i form af ubehag, sanseforstyrrelser, grimasser, lyde eller ufrivillige bevægelser med enkelte dele af kroppen.

Ved den anden gruppe af anfald - generaliserede eller komplekse anfald - er hele hjernen involveret, og personen er ikke ved bevidsthed. Anfaldene er ofte de voldsomme krampeanfald, som de fleste mennesker forbinder med epilepsi. De fleste epilepsipatienter kan med medicin gøres helt - eller næsten helt - anfaldsfri, så de stort set kan leve et normalt liv. Men der er 12-15.000 personer med epilepsi, som må leve med, at de ikke kan gøres anfaldsfri. Nogle af dem får flere anfald om dagen, andre får måske "kun" et om året.

ENSOMHED OG DEPRESSION

For mange med epilepsi er det værste ikke selve epilepsien, men de mange følger-virkninger. Når voksne får anfald mister de fx retten til at køre bil. Hvis deres anfald kommer under kontrol, kan de efter en periode få retten tilbage, men det er et stort socialt og erhvervsmæssigt handicap pludselig at miste sit kørekort. Har man mange epileptiske anfald giver det ofte hukommelsesproblemer og indlæringsvanskeligheder. For nogle børn betyder det, at de bliver sat tilbage i udvikling, og hos unge og voksne kan det betyde, at deres uddannelses- og erhvervs muligheder forringes. Epilepsi er også en stor psykosocial belastning. Det viser bl.a. en undersøgelse af voksne med epilepsis levevilkår, som Dansk Epilepsiforening har lavet blandt sine medlemmer. Undersøgelsen viser bl.a., at to ud fem jævnligt føler sig ensomme. Samtidig er depression et betydeligt problem. Samlet har flere end en tredjedel været i kontakt med sundhedsvæsenet angående depression - andre undersøgelser har vist at selvmord og selvmordsforsøg forekommer hyppigere blandt personer med epilepsi end hos befolkningen generelt. Det er naturligvis især dem, som har en svær epilepsi - eller som tager deres epilepsi meget tungt - der har psykosociale problemer.

Dansk Epilepsiforening arbejder for, at patienter ikke fastholdes i årevis i en behandling, der ikke viser tilstrækkeligt gode resultater. Har man prøvet to-tre typer medicin, uden at patienten er blevet anfaldsfri, så bør man overveje, om diagnosen skal efterprøves, og om der er andre behandlingsmuligheder, mener Dansk Epilepsiforening.